

26.01.2007

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

**YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN ARVIOINTIASIAKIRJA KIIREELLISESTÄ
ENNAKKORATKAISUMENETTELYSTÄ**

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97 §:n mukaisesti Eduskunnalle tiedoksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen neuvostolle toimittamat asiakirjat (2 kpl), jotka sisältävät yhteisöjen tuomioistuimen näkemyksen vaihtoehtoisista menettelytavoista nk. kiireelliseksi ennakkoratkaisumenettelyksi, sekä asiaa koskevan ulkoasiainministeriön muistion.

Kunnioittavasti

Osastopäällikkö

Irma Ertman

Lainsäädäntöneuvos

Alice Guimaraes-Purokoski

LIITTEET

Asiasanat	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin
Hoitaa	UM
Tiedoksi	SM, VNEUS, OM

26.01.2007

Asia

**YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN ARVIOINTIASIAKIRJA VAPAUTEEN,
TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN PERUSTUVAA ALUETTA KOSKEVIEN
ENNAKKORATKAISUPYYNTÖJEN KIIREELLISESTÄ MENETTELYSTÄ**

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

U-tunnus / E-tunnus:

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentti on 22.12.2006 lähettänyt neuvoston puheenjohtajalle täydennyksen arviointiasiakirjaan, joka koskee vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyä.

Täydennys liittyy yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 25.9.2006 päivätyllä kirjeellä neuvoston puheenjohtajalle toimittamaan asiakirjaan, joka koski sellaisen menettelyn käyttöönottoa, jonka avulla tuomioistuin voi antaa nopeasti lausuntoja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevista ennakkoratkaisupyyntöistä. Asiakirjassa esiteltiin yleisellä tasolla kaksi vaihtoehtoista menettelytapaa nk. kiireelliseksi ennakkoratkaisumenettelyksi.¹

Yhteisöjen tuomioistuimen täydentävää asiakirjaa on tarkoitus ensimmäistä kertaa käsitellä neuvoston tuomioistuintyöryhmässä 29.1.2007.

Asiakirjat:

17013/06 JUR 493 COUR 71 JUSTCIV 290 ASIM 102 JAI 732
13272/06 JUR 356 COUR 42 JUSTCIV 208 ASIM 66 + COR 1

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

Sekä vaihtoehto I että vaihtoehto II edellyttäisivät yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön ja työjärjestyksen tiettyjen määräysten muuttamista.

¹ Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti esitteli em. asiakirjan sisällön suullisesti pysyvien edustajien komitealle 9.11.2006 sekä jäsenvaltioiden oikeusministereille 4.12.2006. Näissä kokouksissa tuomioistuinta pyydettiin käsittelemään vielä perusteellisemmin em. asiakirjassa hahmoteltua kahta vaihtoehtoa.

EY 245 artiklan mukaan neuvosto voi yksimielisesti yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan muuttaa perussäännön määräyksiä, lukuun ottamatta sen I osaston määräyksiä. I osasto koskee tuomareita ja julkisasiamiehiä, eikä ole merkityksellinen esillä olevassa asiassa.

EY 223 artiklan mukaan yhteisön tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemismistön hyväksyminen. Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 64 artiklan mukaan kieliä koskevien järjestelyjen osalta työjärjestystä voidaan muuttaa tai ne voidaan kumota vain perussäännön muuttamista koskevaa menettelyä noudattaen.

Käsittelijä(t):

UM, lainsäädäntösihteeri Johanna Himmanen, p. 55716
 OM, lainsäädäntöneuvos Arja Manner, p. 67692
 OM, lainsäädäntöneuvos Sina Uotila, p. 67743
 SM, ylitarkastaja Johanna Puiro, p. 42265

Suomen kanta/ohje:

Suomi kannattaisi lähinnä vaihtoehtoa II, vaikka tähänkin vaihtoehtoon liittyy avoimia kysymyksiä.

Suomi voisi kuitenkin hyväksyä myös vaihtoehdon I ottamisen jatkokäsittelyn pohjaksi, jos selvä enemmistö jäsenvaltioista kannattaa tätä vaihtoehtoa.

Perustelut

Esitetyt vaihtoehdot jättävät joiltain osin edelleen avoimia kysymyksiä.

Molempien vaihtoehtojen soveltamisalan osalta epäselvää on, sovellettaisiinko kiireellistä menettelyä kaikkiin I ja III pilarin mukaisiin oikeus- ja sisäasioihin, joiden osalta arvioitaisiin tapauskohtaisesti, täytyvätkö kiireelliselle menettelylle asetetut edellytykset. Myös soveltamisedellytyksiin tulee kiinnittää huomiota.

Vaihtoehto II näyttäisi kuitenkin antavan paremmin jäsenvaltioille menettelylliset takeet osallistua asian käsittelyyn. Aineellisesti kiireellistä menettelyä koskevissa OSA-asioissa on usein kyse uusista oikeudellisista instrumenteista koskevista kysymyksistä, joista jäsenvaltioilla tulee jo käsittelyn alussa olla oikeus esittää mielipiteensä. Tämä olisi mahdollista, mikäli vaihtoehto II valittaisiin jatkovalmistelun pohjaksi. Myös vaihtoehto II nopeuttaisi ennakkoratkaisupyyntömenettelyn kulkua.

Vaihtoehdon II osalta ongelmalliselta vaikuttaisi se, että jäsenvaltioiden näyttäisi olevan mahdollista saada ennakkoratkaisupyyntö kokonaisuudessaan vain oikeudenkäyntikielellä ja oletettavasti tuomioistuimen työkielellä (ranska), ainoastaan ennakkoratkaisukysymykset käännettäisiin kaikille yhteisökielille. Vaikka käännösmenettelyistä onkin välttämätöntä tinkiä kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä sovellettaessa, edellyttäisi jäsenvaltion täysimääräinen osallistuminen asian käsittelyyn, että ennakkoratkaisupyyntö tulisi olla kokonaisuudessaan jäsenvaltion käytettävissä ainakin tuomioistuimen työskentelykielellä. Pelkkien kysymysten toimittaminen ei mahdollista tehokasta osallistumista prosessiin. Asian käsittelyssä tulisi harkita myös

sitä, että jokaisella jäsenvaltiolla olisi oikeus ilmoittaa yksi muu kuin oma kielensä, joka kelpaisi sille ennakkoratkaisupyynnön toimittamiskieleksi (näin on useissa oikeusyhteistyön instrumenteissa, jotka koskevat tiedoksiantoa ja tunnustamista).

Vaihtoehtoon I osalta ensimmäisen vaiheen menettelylliset takeet vaikuttavat uudelleen käsittelyä koskevasta mahdollisuudesta huolimatta heikommilta. Epäkohtana voidaan nähdä se, että kaikilla jäsenvaltioilla ei olisi ensimmäisen vaiheen aikana mahdollisuutta esittää kantojaan kysymyksistä, jotka voivat koskea jotakin uutta ja tärkeää oikeudellista instrumenttia. Määräyksellä ei olisi ilmeisesti myöskään ennakkoratkaisuarvoa tai se olisi vähäinen, mikä ongelma vaikuttaisi säilyvän, vaikka vaihtoehtoa täsmennettäisiin. Lisäksi ensimmäisen vaiheen määräyksen merkitys kansalliselle tuomioistuimelle on epäselvä siinä tapauksessa, että asia tulee uudelleen käsiteltäväksi. Ongelmallista olisi erityisesti se, miten määräys vaikuttaisi pääasiassa annettuun tuomioon.

Pääasiallinen sisältö:

Yhteisöjen tuomioistuin on esittänyt asiakirjassaan kaksi vaihtoehtoa nk. kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn käyttöönottamiseksi vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa ennakkoratkaisupyynnöissä.

Kummassakin vaihtoehdossa kiireellinen menettely olisi ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen pyynnöstä käytettävissä asioissa, joissa on kyse muun muassa henkilökohtaisen vapauden suojaamisesta taikka perusoikeuden kunnioittamisesta, jos tämän oikeuden suojaamisen viivästyminen voi aiheutua kyseessä olevalle henkilölle vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa.

Kiireellisiä ennakkoratkaisuasioita varten perustettaisiin erityisjaosto, joka seuloisi kiireellisessä menettelyssä käsiteltäviä asioita ja tekisi itse päätökset.

Sekä vaihtoehto I että vaihtoehto II edellyttäisivät yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön ja työjärjestyksen tiettyjen määräysten muuttamista. Yhteisöjen tuomioistuin ei pidä nykyistä nopeutettua menettelyä² riittävänä. Nopeutettuun menettelyyn liittyy vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta samat vaiheet kuin normaaliin ennakkoratkaisumenettelyyn ja tämän vuoksi käsittelyn nopeutuminen saadaan aikaan vain asettamalla kyseinen asia kaikissa menettelyn vaiheissa etusijalle. Nopeutuminen tapahtuu näin ollen muiden asioiden kustannuksella.

Vaihtoehto I

Ensimmäinen vaihtoehto olisi normaaliin ennakkoratkaisumenettelyyn ja nykyiseen nopeutettuun menettelyyn verrattuna uudentyyppinen menettely. Menettelyn ensimmäisessä vaiheessa yhteisöjen tuomioistuin antaisi lyhyessä ajassa määräyksen. Tämä olisi mahdollista ainoastaan, jos menettelyn vaiheita ja siihen osallistuvien toimijoiden lukumäärää rajoitetaan merkittävästi. Tällainen määräys voitaisiin toisessa vaiheessa tutkia uudelleen, ja tämä vaihe muistuttaisi normaalia ennakkoratkaisumenettelyä.

Menettelyn kulku

Vaihtoehdossa I ennakkoratkaisupyyntö käännettäisiin välittömästi ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen työkielille (ranska).

² Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 a artikla.

Menettelyyn voisivat osallistua vain ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan pääasian asianosaiset, se jäsenvaltio jossa sijaitseva tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, komissio ja tarvittaessa ne toimielimet, joiden antaman säädöksen pätevyyttä tai tulkintaa ennakkoratkaisu koskee. Nämä tahot saisivat toimittaa lyhyessä määräajassa lyhyitä kirjallisia huomautuksia, jotka käännetään ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen työkielille. Erityisjaosto päättäisi suullisen käsittelyn järjestämisestä. Suullisessa käsittelyssä osapuolia voitaisiin kehottaa keskittymään tiettyihin tuomioistuimen ilmoittamiin kysymyksiin. Kysymyksiä voitaisiin esittää kysymyksiä tarvittaessa myös muille jäsenvaltioille ja toimielimille.

Julkisasiamies ei lähtökohtaisesti antaisi kirjallista ratkaisuehdotustaan, vaan tuomioistuin kuulisi häntä suljetuin ovin. Tuomioistuin antaisi julkisasiamiestä kuultuaan perustellun määräyksen.

Perusteltu määräys käännettäisiin oikeudenkäyntikielille ja annettaisiin välittömästi tiedoksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle ja osapuolille, jotka ovat osallistuneet ensimmäiseen vaiheeseen. Tämä tiedoksianto tapahtuisi siis ennen kuin määräys on käännetty muille virallisille kielille. Kun kyseinen määräys on tavanomaisessa määräajassa käännetty muille kielille kuin oikeudenkäyntikielille, määräys annettaisiin tiedoksi näillä kielillä (yhteisöjen tuomioistuimen työkieli mukaan luettuna) muille jäsenvaltioille ja toimielimille.

Tämän menettelyn ensimmäisessä vaiheessa annetun määräyksen oikeusvaikutukset kohdistuisivat kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevaan pääasiaan välittömästi määräyksen tiedoksiannosta alkaen. Määräyksen oikeusvaikutukset kohdistuvat pääasiaan välittömästi määräyksen tiedoksiannosta alkaen. Lähtökohtaisesti määräyksestä julkaistaisiin virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä tiedonanto, jossa mainitaan, että uudelleen tutkimista koskeva määräaika on päättynyt, eikä uudelleen tutkimista koskevia pyyntöjä ole esitetty. Tuomioistuimen asiakirjasta ei ilmene, minkälaisissa tilanteissa tiedonantoa ei julkaistaisi.

Määräyksen uudelleen tutkiminen

Jotta muiden jäsenvaltioiden ja toimielinten, jotka eivät voineet osallistua määräykseen johtaneeseen ensimmäiseen menettelyyn, on mahdollista puolustaa kantaansa, olisi määräys mahdollista tutkia uudelleen.

Kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä annetun määräyksen uudelleen tutkimista koskevan pyynnön voisi tehdä ensimmäinen julkisasiamies kahden kuukauden kuluessa määräyksen tiedoksiannosta sekä muut jäsenvaltiot ja toimielimet kuukauden kuluessa määräyksen tiedoksiannosta. Tällainen pyyntö olisi perusteltava ja yhteisöjen tuomioistuin päättäisi julkisasiamiestä kuultuaan kahden kuukauden kuluessa, onko pyyntöön suostuttava. Kokoonpano, joka ratkaisi asian ensimmäisessä vaiheessa, ei osallistuisi uudelleen tutkimiseen.

Uudelleen tutkimista koskevan menettelyn käynnistäminen ei vaikuttaisi määräyksen oikeusvaikutuksiin pääasiassa.

Uudelleen tutkimista koskeva menettely vastaisi normaalia ennakkoratkaisumenettelyä. Erityisesti tähän liittyisi virallisessa lehdessä julkaistava pyyntöä koskeva tiedonanto, kaikille virallisille kielille käännetyn pyynnön tiedoksiantaminen jäsenvaltioille ja toimielimille sekä kyseisten osapuolten mahdollisuus esittää kirjallisia huomautuksia ja

pyytää suullisen käsittelyn järjestämistä. Menettelyyn liittyisi myös julkisasiamiehen ratkaisuehdotus. Uudelleen tutkimista koskeva menettely johtaisi tuomioon, joka käännettäisiin ja annettaisiin tiedoksi tavanomaisten sääntöjen mukaisesti ja josta julkaistaisiin tiedonanto virallisessa lehdessä.

Jos uudelleen tutkimisen perusteella annetussa tuomiossa tulkitaan yhteisön oikeutta eri tavalla kuin sitä edeltäneessä määräyksessä, kyseisessä tuomiossa oleva yhteisön oikeuden tulkinta korvaisi aikaisemman, määräyksessä annetun tulkinnan, mutta tämä ei vaikuttaisi pääasiassa jo toteutuneisiin oikeusvaikutuksiin.

Vaihtoehto II

Vaihtoehdossa II olisi vain yksi menettelyvaihe. Asiassa annettavaan ratkaisuun ei voisi hakea muutosta eikä sitä voisi tutkia uudelleen. Menettely muistuttaisi nopeutettua ennakkoratkaisumenettelyä.

Menettelyn kulku

Ennakkoratkaisupyyntöä käännetään ainoastaan ennakkoratkaisukysymykset, mutta ne käännetään kaikille virallisille kielille. Kysymykset annetaan tiedoksi (samoin kuin ennakkoratkaisupyyntö oikeudenkäyntikielellä) kaikille jäsenvaltioille ja toimielimille. Kaikilla osapuolilla, joilla perussäännön mukaan on oikeus osallistua normaaliin ennakkoratkaisumenettelyyn, olisi täten oikeus osallistua tämän vaihtoehdon mukaiseen kiireelliseen ennakkoratkaisumenettelyyn.

Määräaika kirjallisten huomautusten esittämiselle olisi kuitenkin lyhyempi kuin nk. nopeutetussa ennakkoratkaisumenettelyssä, jossa määräaika ei saa olla alle 15 päivää lisättynä pidennyksellä pitkien etäisyyksien vuoksi. Yhteisöjen tuomioistuin voisi vahvistaa kirjallisten huomautusten enimmäispituuden tai päättää, että suullinen käsittely aloitetaan välittömästi ilman kirjallisia huomautuksia. Suullinen käsittely voitaisiin järjestää samoin edellytyksin kuin vaihtoehdossa I. Julkisasiamies ei lähtökohtaisesti antaisi kirjallista ratkaisuehdotusta vaan häntä kuultaisiin suljetuin ovin kuten vaihtoehdossa I.

Vaihtoehdon II mukaan yhteisöjen tuomioistuin ratkaisisi asian normaalin ennakkoratkaisuasian tapaan tuomiolla tai määräyksellä.

Tuomion oikeusvaikutukset alkaisivat, kun tuomio julistetaan ja se käännetään kaikille virallisille kielille ja annetaan tiedoksi ja siitä ilmoitetaan virallisessa lehdessä tavanomaisten sääntöjen mukaisesti. Tällaista tuomiota ei olisi mahdollista tutkia uudelleen.

Esitettyjen vaihtoehtojen vertailua

Vaihtoehdoissa punnitaan keskenään tavoiteltua käsittelyn nopeutta ja menettelyllisten takeiden turvaamisen välttämättömyyttä.

Vaihtoehdon I mukainen ensimmäinen vaihe olisi mahdollisimman nopea. Uudelleen tutkimisella turvattaisiin menettelylliset takeet.

Vaihtoehto II olisi välttämättä pitkäkestoisempi kuin vaihtoehdon I ensimmäinen vaihe, mutta sillä turvattaisiin menettelylliset takeet kattavammin ja sillä mahdollistetaan se,

että kaikilla jäsenvaltioilla on tieto asiasta ja ne voivat osallistua asian käsittelyyn alusta lähtien.

Kansallinen käsittely:

Asian valmisteluun ovat osallistuneet OM:n, SM:n ja UM:n edustajat.

Asiaa on käsitelty Oikeudelliset kysymykset -jaostossa 22.1.2007 ja EU-asioiden komiteassa 24.1.2007.

Asiaa on käsitelty EU-ministerivaliokunnassa 26.1.2007.

Varsinaisen ehdotuksen saavuttua eduskuntaa on tarkoitus informoida PL 96 §:n mukaisella U-kirjeellä.

Eduskuntakäsittely:

Käsittely Euroopan parlamentissa:

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

Ehdotukset eivät aiheuta muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset:

Ehdotuksilla ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia.

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

Useat jäsenvaltiot ovat tuomioistuimen toimivallan laajentamisen edellytykseksi asettaneet tuomioistuimen toiminnallisten edellytysten varmistamisen eli kiireellisen menettelyn käyttöönoton. Asialla on näin ollen läheinen yhteys komission tiedonantoon KOM(2006) 436 lopull. yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan mukauttamisesta Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston mukaisissa asioissa (viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka sekä muu henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvä politiikka), josta on informoitu eduskuntaa kirjelmällä U 52/2006 vp.

Lainsäädäntöneuvos

Alice Guimaraes-Purokoski

Asiasanat	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin
Hoitaa	OM, UM
Tiedoksi	OPM, SM, VNEUS

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 22. joulukuuta 2006 (09.01)
(OR. fr)**

17013/06

LIMITE

**JUR 493
COUR 71
JUSTCIV 290
ASIM 102
JAI 732**

SAATE

Lähettiläjä:	Vassilios SKOURIS, yhteisöjen tuomioistuimen presidentti
Päivämäärä:	22. joulukuuta 2006
Vastaanottaja:	Erkki TUOMIOJA, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja
Asia:	Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyä koskevan arviointiasiakirjan täydentäminen

Arvoisa puheenjohtaja,

Toimitin 25.9.2006 päivätyllä kirjeellä neuvostolle Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen laatiman arviointiasiakirjan, joka koskee sellaisen menettelyn käyttöönottoa, jonka avulla tuomioistuin voi antaa nopeasti lausuntoja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevista ennakkoratkaisupyyntöistä.

Tämän lisäksi minulla oli tilaisuus esittää suullisesti tuomioistuimen asianomaiset näkemykset pysyvien edustajien komitealle sen kokouksessa 9.11.2006 sekä jäsenvaltioiden oikeusministereille heidän istunnossaan 4.12.2006 Brysselissä.

Tuomioistuinta pyydettiin edellä mainituissa kokouksissa käsittelemään vielä perusteellisemmin kahta edellä mainitussa asiakirjassa hahmoteltua vaihtoehtoa.

Toimitan Teille oheisena tuomioistuimen edellä mainitun pyynnön pohjalta laatiman täydennyksen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyä koskevaan arviointiasiakirjaan.

Asiakirjan liitteenä on taulukko, jossa eritellään tavanomaisen ennakkoratkaisumenettelyn vaiheet, tuomioistuimen työjärjestyksen 104 a artiklan mukaisen nopeutetun ennakkoratkaisumenettelyn vaiheet sekä kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn kumpaakin vaihtoehtoa varten tarkoitetun menettelyn vaiheet.

(lopputervehdys)

(Allekirjoitus) Vassilios SKOURIS

Täydennys vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn arviointiin

Tämä asiakirja seuraa arviointia, jonka yhteisöjen tuomioistuin toimitti neuvostolle 25.9.2006, ja sen aiheena on tarkastella lähemmin ajateltavissa olevia menettelytapoja, jotka liittyvät kyseisessä arvioinnissa hahmoteltuihin kahteen vaihtoehtoon.

Syyt, joilla perustellaan kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn käyttöön ottaminen

Aluksi on kenties hyödyllistä palauttaa mieleen, mitä vaiheita **normaaliin ennakkoratkaisumenettelyyn** liittyy yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön ja työjärjestyksen mukaan:

- kansallinen tuomioistuin toimittaa ennakkoratkaisupyyntöä
- ennakkoratkaisupyyntö käännetään kaikille unionin virallisille kielille
- ennakkoratkaisupyyntö annetaan tiedoksi asianosaisille, jäsenvaltioille sekä perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille toimielimille ja valtioille; jäsenvaltioille tehtyyn tiedoksiantoon sisältyy ennakkoratkaisupyyntöä käännettäessä niiden omalla kielellä
- ennakkoratkaisupyyntöä tiedoksisaaneet tahot toimittavat kirjalliset huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa (jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä)
- toimitetut huomautukset käännetään oikeudenkäyntikielelle ja päätösharkinnassa käytettävälle kielelle
- toimitetut huomautukset, joihin liitetään tarvittaessa käännettäessä, annetaan tiedoksi asianosaisille, jäsenvaltioille sekä perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille toimielimille ja valtioille, ja tästä tiedoksiannosta alkaa kulua kolmen viikon määräaika (jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä) suullisen käsittelyn järjestämistä koskevan pyynnön esittämiselle

- yhteisöjen tuomioistuimen yleiskokous tarkastelee asiaa esittelevän tuomarin laatiman alustavan kertomuksen perusteella, ja asia siirretään ratkaisukokoonpanolle
- suullinen käsittely, jollei yhteisöjen tuomioistuin päätä olla järjestämättä sitä tilanteessa, jossa pyyntöä suullisen käsittelyn järjestämisestä ei ole esitetty: esittelevän tuomarin laatima kertomus suullista käsittelyä varten toimitetaan ennakkoon asianosaisille ja muille edellä tarkoitetuille osapuolille
- julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa istunnossa, jollei yhteisöjen tuomioistuin ole päättänyt, että asia ratkaistaan ilman ratkaisuehdotusta
- ratkaisukokoonpano suorittaa päätösharkinnan
- päätösharkinnan perusteella syntynyt teksti käännetään oikeudenkäyntikielelle ja muille kielille
- tuomio julistetaan.

Ennakkoratkaisumenettely kestää tällä hetkellä normaalisti keskimäärin noin 20 kuukautta.

Ennakkoratkaisupyyntö voidaan työjärjestyksen 104 a artiklan nojalla käsitellä **nopeutetussa menettelyssä**, jos kansallinen tuomioistuin tätä pyytää ja jos esitettyjen seikkojen perusteella asiassa on saatava erittäin kiireellisesti vastaus esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen.

Tämän määräyksen mukainen menettely poikkeaa normaalista menettelystä seuraavilta osin:

- yhteisöjen tuomioistuimen presidentti vahvistaa kirjallisten huomautusten esittämiselle määräajan, joka ei kuitenkaan voi olla lyhyempi kuin 15 päivää (jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä)
- suullinen käsittely, jonka ajankohta vahvistetaan samalla, kun ennakkoratkaisupyyntö annetaan tiedoksi, on pakollinen
- julkisasiamies ei muodollisesti esitä ratkaisuehdotusta, vaan häntä kuullaan suljetuin ovin.

Näitä kolmea muutosta lukuun ottamatta nopeutettuun menettelyyn liittyy samat vaiheet kuin normaaliin menettelyyn, ja käsittelyä saadaan tuntuvasti nopeutettua ainoastaan siten, että kyseessä olevan asian käsittely on ehdottomasti etusijalla menettelyn jokaisessa vaiheessa. Käsittelyn nopeutuminen saadaan täten aikaan kaikkien muiden vireillä olevien asioiden kustannuksella. Nopeutettua menettelyä on tästä syystä käytetty erittäin varauksellisesti, eikä sitä ole sovellettu ennakkoratkaisumenettelyssä kuin kerran eli asiassa C-189/01, Jippes.

Näiden menettelytapojen mukainen nopeutettu menettely on vaikeasti toteutettavissa, kun kyse on nopean menettelyn käyttöönottamisesta lukuisten tiettyä alaa koskevien ja tietyt edellytykset täyttävien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemiseksi. Tällaisen menettelyn organisoimiseksi tuskin on käytännössä muuta mahdollisuutta kuin yksinkertaistaa edellä kuvattuja normaalin ennakkoratkaisumenettelyn vaiheita ja vähentää niiden määrää.

Seuraavassa esitettävät kaksi vaihtoehtoa ovat tällaisen näkökannan mukaisia.

Vaihtoehto I

Yleiset ominaispiirteet

Ensimmäinen vaihtoehto on uudentyyppinen menettely, johon sisältyy kaksi vaihetta: ensimmäisessä vaiheessa annetaan lyhyessä ajassa määräys, mikä on mahdollista ainoastaan, jos menettelyn vaiheita ja menettelyyn osallistuvien toimijoiden lukumäärää rajoitetaan merkittävästi. Toisessa vaiheessa tällainen määräys tutkitaan tarvittaessa uudelleen, ja tämä vaihe muistuttaa normaalia ennakkoratkaisumenettelyä.

1. Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisen edellytykset

Yhteisöjen tuomioistuin päättää kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn soveltamisesta lähtökohtaisesti ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen pyynnöstä.

Menettelyä käytetään, jos pääasiassa on kyse muun muassa

- a) henkilökohtaisen vapauden suojaamisesta
- b) perusoikeuden kunnioittamisesta, jos tämän oikeuden suojaamisen viivästymisestä voi aiheutua kyseessä olevalle henkilölle vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa.

2. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen velvollisuudet

Kun ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin pyytää, että yhteisöjen tuomioistuin soveltaa kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä, sen on

- a) yksilöitävä tarkasti tosiseikat ja kansallinen lainsäädäntö sekä yhteisön oikeuden oikeussäännöt, joilla on asian kannalta merkitystä
- b) ilmoitettava täsmällisesti, mitä määräaikoja esillä olevaan erityistapaukseen sovelletaan ja mikä on kyseisten määräaikojen oikeudellinen perusta, erityisesti, kun nämä määräajat perustuvat perustuslaillisiin kansallisiin oikeussääntöihin
- c) ilmoitettava, mitä näiden määräaikojen noudattamatta jättämisestä seuraa, ja
- d) annettava selvitys niistä olosuhteista, joiden johdosta asianomainen tapaus on kiireellinen.

3. Menettelylliset vaatimukset

Kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn muotoa koskevien vaatimusten johdosta yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön ja työjärjestyksen tietyt sääntöjä on muutettava. Työjärjestyksestä on tarvittaessa täydennettävä tiedonannolla, joka julkaistaan yhteisöjen tuomioistuimen internetsivustolla ja jaetaan soveltuville kansallisille tahoille.

4. Menettely

Ennakkoratkaisupyyntö käännetään välittömästi, mutta ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen työkielelle.

Menettelyyn voivat osallistua vain pääasian asianosaiset, se jäsenvaltio, jossa sijaitseva tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, komissio ja tarvittaessa yhteisöjen toimielimet, jotka ovat antaneet säädöksen, jonka pätevyys on asetettu kyseenalaiseksi tai jonka tulkintaa pyydetään. Näillä osapuolilla on oikeus toimittaa lyhyessä määräajassa kirjallisia huomautuksia, jotka käännetään ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen työkielelle. Huomautusten on oltava lyhyitä.

Nämä samat osapuolet voivat esittää pyynnön suullisen käsittelyn järjestämisestä. Erityisjaosto, jolle asia on siirretty, kun ennakkoratkaisupyyntö on esitetty (ks. alla 5 kohta), päättää tästä asiasta vastaavaa julkisasiamiestä kuultuaan siitä, järjestetäänkö suullinen käsittely vai ei.

Jos suullinen käsittely järjestetään, tämä sama jaosto voi julkisasiamiehen suostumuksella kehottaa asianomaisia osapuolia keskittymään lausumissaan tiettyihin sen ilmoittamiin kysymyksiin.

Jaosto voi myös esittää yksityiskohtaisia kysymyksiä asianomaisille osapuolille sekä tarvittaessa muille jäsenvaltioille ja yhteisöjen toimielimille.

Julkisasiamies ei lähtökohtaisesti anna muodollista ratkaisuehdotusta, vaan häntä kuullaan suljetuin ovin, kuten 104 a artiklassa tarkoitetussa nopeutetussa menettelyssä.

5. Ratkaisukokoonpanot

- a) Yhteisöjen tuomioistuin suunnittelee perustavansa viiden tuomarin muodostaman erityisjaoston, joka toimii kolmen tuomarin kokoonpanossa, kun se seuloa asioita, joihin on mahdollista soveltaa kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä.
- b) Itse päätökset tekee lähtökohtaisesti tämä erityisjaosto viiden tuomarin kokoonpanossa.

- c) Kuitenkin silloin, kun esiin tulleet kysymykset eivät ole kovin monimutkaisia, on mahdollista, että erityisjaosto tekee päätöksen kolmen tuomarin kokoonpanossa.

6. Määräys

Yhteisöjen tuomioistuin antaa tämän menettelyn ensimmäisessä vaiheessa julkisasiamiestä kuultuaan perustellun määräyksen.

Tämä määräys käännetään oikeudenkäyntikielelle ja annetaan välittömästi tiedoksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle ja osapuolille, jotka ovat osallistuneet ensimmäiseen vaiheeseen (tiedoksianto tapahtuu siis ennen kuin määräys on käännetty muille virallisille kielille). Kun kyseinen määräys on tavanomaisessa määräajassa käännetty muille kielille kuin oikeudenkäyntikielelle, määräys annetaan tiedoksi näillä kielillä (yhteisöjen tuomioistuimen työkieli mukaan luettuna) kaikille muille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille.

7. Määräyksen oikeusvaikutukset

Määräyksen oikeusvaikutukset kohdistuvat pääasiaan välittömästi määräyksen tiedoksiannosta alkaen.

Lähtökohtaisesti määräyksestä julkaistaan virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä tiedonanto, jossa mainitaan, että uudelleen tutkimista koskeva määräaika on päättynyt, eikä uudelleen tutkimista koskevia pyyntöjä ole esitetty.

8. Uudelleen tutkiminen: tavoitteet

Uudelleen tutkimista koskevasta mahdollisuudesta määrätään, jotta perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen asianomaisten osapuolten ja erityisesti niiden osapuolten, jotka eivät ole voineet osallistua menettelyn ensimmäiseen vaiheeseen (määräyksen antamista koskeva vaihe), on mahdollista puolustaa kantaansa.

9. Uudelleen tutkiminen: toimivalta tehdä uudelleen tutkimista koskeva pyyntö ja sovellettava määräaika

Kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä annetun määräyksen uudelleen tutkimista koskevan pyynnön voi tehdä

- a) ensimmäinen julkisasiamies kahden kuukauden kuluessa siitä, kun määräys annettiin tiedoksi osapuolille, jotka osallistuivat menettelyn ensimmäiseen vaiheeseen
- b) perussäännön 23 artiklassa tarkoitettut asianomaiset osapuolet, pääasian asianosaisia lukuun ottamatta, kuukauden kuluessa siitä, kun määräys annettiin tiedoksi.

10. Uudelleen tutkiminen: pyynnön perusteleminen

Uudelleen tutkimista koskeva pyyntö on perusteltava. Yhteisöjen tuomioistuin päättää julkisasiamiestä kuultuaan kahden kuukauden kuluessa uudelleen tutkimista koskevan pyynnön toimittamisesta, onko pyyntöön suostuttava vai ei.

11. Uudelleen tutkiminen: ratkaisukokoonpanot

Tuomarit ja julkisasiamies, jotka osallistuivat asian käsittelyyn menettelyn ensimmäisessä vaiheessa, joka johti uudelleen tutkimisen kohteena olevan määräyksen antamiseen, eivät osallistu tähän uudelleen tutkimiseen.

Kun kirjallinen menettely on päättynyt, yleiskokous siirtää asian uudelle ratkaisukokoonpanolle ennakkoratkaisupyyntömenettelyn normaalien, käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti sillä varauksella, että uudelleen tutkimisen suorittava ratkaisukokoonpano ei voi olla suppeampi kuin määräyksen antanut ratkaisukokoonpano.

12. Uudelleen tutkiminen: uudelleen tutkittavana olevan määräyksen oikeusvaikutuksia ei lykätä

Uudelleen tutkimista koskevan menettelyn käynnistäminen ei vaikuta määräyksen oikeusvaikutuksiin pääasiassa.

13. Uudelleen tutkiminen: menettely ja tuomio

Uudelleen tutkimista koskeva menettely vastaa normaalia ennakkoratkaisumenettelyä. Erityisesti uudelleen tutkimista koskevaan menettelyyn liittyy virallisessa lehdessä julkaistava pyyntöä koskeva tiedonanto, asianmukaisesti kaikille virallisille kielille käännetyn pyynnön tiedoksiantaminen kaikille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille ja kyseisten osapuolten mahdollisuus esittää kirjallisia huomautuksia sekä pyytää suullisen käsittelyn järjestämistä. Menettelyyn liittyy myös julkisasiamiehen ratkaisuehdotus. Uudelleen tutkimista koskeva menettely johtaa tuomioon, joka käännetään ja annetaan tiedoksi tavanomaisten yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti ja josta julkaistaan tiedonanto virallisessa lehdessä.

14. Uudelleen tutkiminen: tuomion oikeusvaikutukset

Jos uudelleen tutkimisen perusteella annetussa tuomiossa tulkitaan yhteisön oikeutta eri tavalla kuin sitä edeltäneessä määräyksessä, kyseisessä tuomiossa oleva yhteisön oikeuden tulkinta korvaa aikaisemman, määräyksessä annetun tulkinnan, mutta tämä ei vaikuta pääasiassa jo toteutuneisiin oikeusvaikutuksiin.

Vaihtoehto II

Yleiset ominaispiirteet

Toisessa vaihtoehdossa on vain yksi menettelyvaihe.

1. Tämän menettelyn soveltamisen edellytykset

Samat kuin vaihtoehdon I osalta.

2. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen velvollisuudet

Samat kuin vaihtoehdon I osalta.

3. Menettelylliset vaatimukset

Samat kuin vaihtoehdon I osalta.

4. Menettely

Ennakkoratkaisupyynnöstä käännetään ainoastaan ennakkoratkaisukysymykset, mutta ne käännetään kaikille virallisille kielille. Kysymykset annetaan tiedoksi (samoin kuin ennakkoratkaisupyyntö oikeudenkäyntikielellä) kaikille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille, kuten tällä hetkellä menetellään normaalien ennakkoratkaisumenettelyjen osalta.

Kaikilla yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä tarkoitetuilla osapuolilla, ja erityisesti jäsenvaltioilla, on täten oikeus osallistua menettelyyn.

Määräaika kirjallisten huomautusten esittämiselle on kuitenkin lyhyempi kuin 104 a artiklan nopeutetussa menettelyssä (määräaika, ”joka ei saa olla alle 15 päivää” ja jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi).

Yhteisöjen tuomioistuin voi vahvistaa kirjallisten huomautusten enimmäispituuden tai päättää, että suullinen käsittely aloitetaan välittömästi, jolloin osapuolia ei kehoiteta esittämään kirjallisia huomautuksia.

Osapuolet voivat pyytää suullisen käsittelyn järjestämistä samoin edellytyksin kuin vaihtoehdossa I.

Julkisasiamies ei lähtökohtaisesti anna muodollista ratkaisuehdotusta, vaan häntä kuullaan suljetuin ovin, kuten 104 a artiklassa tarkoitettussa nopeutetussa menettelyssä tai edellä esitetystä vaihtoehdon I ensimmäisessä vaiheessa.

5. Ratkaisukokoonpanot

Kuten vaihtoehdon I ensimmäisessä vaiheessa (ks. Vaihtoehto I -otsikon 5 kohta). Lähtökohtaisesti viiden tuomarin jaoston on ratkaistava asia. Koska vaihtoehtoon II ei kuitenkaan liity uudelleen tutkimista koskevaa vaihetta, on mahdollista, että asia siirretään laajemmalle kokoonpanolle.

6. Yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu

Yhteisöjen tuomioistuin antaa ratkaisunsa muodossa, joka vastaa normaalin ennakkoratkaisumenettelyn muotoa, eli tuomiolla tai määräyksellä.

7. Tuomion oikeusvaikutukset

Tuomion oikeusvaikutukset alkavat, kun tuomio julistetaan, ja se käännetään kaikille virallisille kielille ja annetaan tiedoksi ja siitä ilmoitetaan virallisessa lehdessä tavanomaisten sääntöjen mukaisesti.

8. Uudelleen tutkiminen: ei uudelleen tutkimista

Tällaista tuomiota ei ole mahdollista tutkia uudelleen.

Lopuksi

Esitetyissä kahdessa vaihtoehdossa punnitaan keskenään tavoiteltua asioiden käsittelyn nopeutta ja menettelyllisten takeiden turvaamisen välttämättömyyttä.

Vaihtoehdossa I mahdollistetaan se, että sen ensimmäinen vaihe, joka johtaa määräyksen antamiseen, on mahdollisimman nopea. Jos joku yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuista tahoista katsoo, ettei yhteisöjen tuomioistuin ole tässä ensimmäisessä vaiheessa ottanut riittävästi huomioon asian kannalta merkityksellisiä seikkoja, uudelleen tutkimisella turvataan asianmukaiset menettelylliset takeet. Jos uudelleen tutkimista koskevia pyyntöjä ei esitetä, määräyksestä tulee lopullinen.

Vaihtoehto II on välttämättä pitkäkestoisempi kuin vaihtoehdon I ensimmäinen vaihe, mutta sillä turvataan menettelylliset oikeudet kattavammin kuin vaihtoehdon I ensimmäisessä vaiheessa, ja sillä mahdollistetaan se, että kaikilla jäsenvaltioilla on tieto asiasta ja että ne voivat osallistua asian käsittelyyn siitä lähtien, kun se tulee vireille.

Vertaileva taulukko eri ennakkoratkaisumenettelyistä

	Normaali ennakkoratkaisu- menettely	Nopeutettu ennakkoratkaisu- menettely (työjärjestyksen 104 a artikla)	Kiireellinen ennakkoratkaisu- menettely (vaihtoehto 1)	Kiireellinen ennakkoratkaisumenettely (vaihtoehto 2)
Menettelyn soveltamis- edellytykset	Normaalisti sovellettava menettely: yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian tässä menettelyssä varmistettuaan, että se on toimivaltainen ja että kysymykset voidaan ottaa tutkittavaksi.	Kansallisen tuomioistuimen on tuotava esiin seikkoja, jotka osoittavat, että asia on "erittäin kiireellinen" niin, että se on ratkaistava tässä menettelyssä (ks. 104 a artikla).	Yhteisöjen tuomioistuin päättää tämän menettelyn soveltamisesta lähtökohtaisesti ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen pyynnöstä. Tätä menettelyä käytetään, jos pääasiassa on kyse muun muassa	Yhteisöjen tuomioistuin päättää tämän menettelyn soveltamisesta lähtökohtaisesti ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen pyynnöstä. Tätä menettelyä käytetään, jos pääasiassa on kyse muun muassa
		Mikäli näin on, tätä menettelyä ei kuitenkaan sovelleta automaattisesti: soveltaminen riippuu päätöksestä, jonka yhteisöjen tuomioistuimen presidentti tekee julkisasiamiestä kuultuaan esittelevän tuomarin ehdotuksesta.	1) henkilökohtaisen vapauden suojaamisesta 2) perusoikeuden kunnioittamisesta, jos tämän oikeuden suojaamisen viivästymisestä voi aiheutua kyseessä olevalle henkilölle vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa.	1) henkilökohtaisen vapauden suojaamisesta 2) perusoikeuden kunnioittamisesta, jos tämän oikeuden suojaamisen viivästymisestä voi aiheutua kyseessä olevalle henkilölle vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa.

Kirjaajan asiaa koskeva ilmoitus ja esittelevän tuomarin (ET) nimeäminen asiaan	Asiasta ilmoitetaan yhteisöjen tuomioistuimen presidentille, ja tämä nimeää asiaan normaalisti ET:n.	Asiasta ilmoitetaan yhteisöjen tuomioistuimen presidentille, ja tämä nimeää asiaan normaalisti ET:n voidakseen ratkaista nopeutettua menettelyä koskevan pyynnön ET:n ehdotuksen perusteella.	Asiasta ilmoitetaan erityisjaostoon kuuluvalla ET:lle, ja kyseinen ET nimitään asiaan, jotta tämä erityisjaosto voi ratkaista kiireellistä menettelyä koskevan pyynnön ET:n ehdotuksen perusteella.	Yhteisöjen tuomioistuimen erityisjaosto, jolle asia on siirretty, kun se on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen, varmistaa, että nämä edellytykset täyttyvät, ja tämä jaosto päättää kiireellisen menettelyn soveltamisesta kolmen tuomarin kokoonpanossa julkisasiamiestä kuultuaan esittelevän tuomarin ehdotuksesta.
Kirjaajan asiaa koskeva ilmoitus ja julkisasiamiehen (JA) nimeäminen asiaan	Asiasta ilmoitetaan ensimmäiselle julkisasiamiehelle, ja tämä nimeää asiaan normaalisti JA:n.	Asiasta ilmoitetaan ensimmäiselle julkisasiamiehelle, ja tämä nimeää asiaan JA:n, jotta presidentti voi ratkaista nopeutettua menettelyä koskevan pyynnön JA:ta kuultuaan ET:n ehdotuksen perusteella.	Asiasta ilmoitetaan ensimmäiselle julkisasiamiehelle, ja joku JA:stä (tai JA, jolle tämäntyyppiset asiat on varta vasten osoitettu) nimitään asiaan, jotta erityisjaosto voi ratkaista kiireellistä menettelyä koskevan pyynnön tätä JA:ta kuultuaan.	Yhteisöjen tuomioistuimen erityisjaosto, jolle asia on siirretty, kun se on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen, varmistaa, että nämä edellytykset täyttyvät, ja tämä jaosto päättää kiireellisen menettelyn soveltamisesta kolmen tuomarin kokoonpanossa julkisasiamiestä kuultuaan esittelevän tuomarin ehdotuksesta.

Ennakkoratkais uppyynnön (ERP) kääntäminen (yhteisöjen tuomioistuimen käännösyksikön toimesta)	ERP käännetään kaikille EU:n virallisille kielille (lähtökohtaisesti kuukauden määrääjassa).	ERP käännetään kaikille EU:n virallisille kielille, mutta sen kääntäminen on etusijalla, jotta ERP olisi mahdollisimman nopeasti käytettävissä.	ERP käännetään ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen työkielille (ranska).	ERP käännetään yhteisöjen tuomioistuimen työkielille (ranska), ennakkoratkaisukysymykset käännetään kaikille muille EU:n virallisille kielille.
ERP:n tiedoksianto ja kirjallisten huomautusten toimittaminen	Kun ERP on käännetty kaikille kielille, se annetaan tiedoksi kaikille yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille (eli pääasian asianosaisille, jäsenvaltioille, toimielimille, EKP:lle, EFTA:n valvontaviranomaiselle ja EFTA-valtioille, jotka ovat ETA-sopimuksen sopimuspuolia).	Sama periaate. ERP annetaan tiedoksi kaikille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille.	ERP annetaan tiedoksi (oikeudenkäyntikielillä) ainoastaan seuraaville osapuolille: pääasian asianosaisille, sille jäsenvaltiolle, jossa sijaitseva tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyynnön, sekä komissiolle ja toimielimille, jotka ovat antaneet säädöksen, jonka pätevyys on asetettu kyseenalaiseksi tai jonka tulkintaa pyydetään.	Kaikille yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille asianomaisille osapuolille annetaan tiedoksi ERP oikeudenkäyntikielillä sekä kysymykset vastaanottajan kielelle käännettynä, jos kyseinen kieli ei ole oikeudenkäyntikielenä. Mahdolliset käytettävissä olevat ERP:n käännökset voidaan antaa jäsenvaltioiden käyttöön.
	Asianomaisilla osapuolilla on kaksi kuukautta ja kymmenen päivää (pidennys pitkien etäisyyksien vuoksi) aikaa toimittaa kirjalliset huomautuksensa.	Määräaika kirjallisten huomautusten esittämiseksi on paljon lyhyempi: yhteisöjen tuomioistuimen presidentti vahvistaa määräajan, joka ei voi olla lyhyempi kuin 15 päivää (jota pidennetään pitkien etäisyyksien vuoksi kymmenellä päivällä). Presidentti voi kuitenkin pyytää, että osapuolet käsittelevät kirjelmässään	Näillä osapuolilla on käytössään lyhyt määräaika kirjallisten huomautusten, joiden on oltava lyhyitä, esittämiseksi.	Näillä osapuolilla on käytössään lyhyt määräaika (lyhyempi kuin nopeatetussa menettelyssä) kirjallisten huomautusten, joiden on oltava lyhyitä, esittämiseksi.

	Toimitetut huomautukset käännetään oikeudenkäyntikielelle. Jos ranska ei ole oikeudenkäyntikielenä, kyseiset huomautukset käännetään myös ranskan kielelle sitä mukaa kuin ne saapuvat yhteisöjen tuomioistuimeen (kaikki huomautukset käännetään normaalisti kahdeksan viikon kuluessa kirjallisen menettelyn päättämisestä).	ainoastaan olennaisia oikeudellisia näkökohtia (ks. työjärjestyksen 104 a artikla).	Toimitetut huomautukset käännetään oikeudenkäyntikielelle. Jos ranska ei ole oikeudenkäyntikielenä, kyseiset huomautukset käännetään myös ranskan kielelle sitä mukaa kuin ne saapuvat yhteisöjen tuomioistuimeen.	Jos ranska ei ole oikeudenkäyntikieli, kyseiset huomautukset käännetään lyhyessä määräajassa ranskan kielelle sitä mukaa kuin ne saapuvat yhteisöjen tuomioistuimeen.	Toimitetut huomautukset käännetään oikeudenkäyntikielelle. Jos ranska ei ole oikeudenkäyntikieli, kyseiset huomautukset käännetään lyhyessä määräajassa myös ranskan kielelle sitä mukaa kuin ne saapuvat yhteisöjen tuomioistuimeen.
Asian käsittely yleiskokouksessa	Asiaa on pakollista käsitellä yleiskokouksessa, jossa ET esittää yhteistyössä julkisasiamiehen kanssa muun muassa ratkaisukokoonpanoon, ratkaisuehdotuksen välttämättömyyteen ja suullisen käsittelyn järjestämiseen liittyvät ehdotuksensa.	Idem. Mutta käsittely yleiskokouksessa on ”etusijalla”, millä poiketaan alustavan kertomuksen jakamista koskevasta normaalista määräajasta.	Ei käsitteilyä yleiskokouksessa. Erityisjaosto päättää julkisasiamiestä kuultuaan asiaa koskevista jatkotoimista sille esitettyjen kirjallisten huomautusten ja tarvittaessa suullisten huomautusten perusteella (ks. alla).	Ei käsitteilyä yleiskokouksessa. Erityisjaosto päättää julkisasiamiestä kuultuaan asiaa koskevista jatkotoimista sille esitettyjen kirjallisten suullisten huomautusten perusteella (ks. alla).	Ei käsitteilyä yleiskokouksessa. Erityisjaosto päättää julkisasiamiestä kuultuaan asiaa koskevista jatkotoimista sille esitettyjen kirjallisten suullisten huomautusten perusteella (ks. alla).
Suullinen käsittely	Suullinen käsittely järjestetään yleensä, jos on esitetty tätä koskeva perusteltu pyyntö. Suullinen käsittely pidetään	Suullinen käsittely järjestetään joka tapauksessa. Presidentti vahvistaa suullisen käsittelyn ajankohdan	Tässä ensimmäisessä vaihtoehdossa ei lähtökohtaisesti järjestetä suullista käsittelyä, elleivät edellä mainitut osapuolet	Kaikkien perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen asianomaisten osapuolten on lähtökohtaisesti mahdollista toimittaa	

	yleensä 6–8 viikon kuluttua siitä, kun yleiskokous on käsitellyt asiaa.	välittömästi, kun nopeutettu menettely on myönnetty, ja tämä ajankohta annetaan tiedoksi perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille samassa yhteydessä kuin ERP.	ole esittäneet tätä koskevaa perusteltua pyyntöä ja ellei erityisjaosto katso julkisasiamiestä kuultuaan, että suullisen käsittelyn järjestämisen on sen ratkaisun kannalta todella tarpeen.	kirjallisia huomautuksia määräajassa, joka on lyhyempi kuin nopeutetussa menettelyssä. Yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin vahvistaa kirjallisten huomautusten enimmäispituuden tai päättää, että suullinen käsittely järjestetään, jolloin osapuolia ei kehoiteta esittämään kirjallisia huomautuksia. Mikäli suullinen käsittely järjestetään, osapuolia voidaan kehoittaa keskittymään lausumissaan tiettyihin ongelma-kohtiin.
Julkisasiamiehet kirjallinen ratkaisuehdotus	Kyllä, jos yleiskokous on näin päättänyt.	Ei. Julkisasiamiestä kuitenkin kuullaan suullisen käsittelyn jälkeen. On mahdollista, että julkisasiamies esittää kirjallisen ratkaisuehdotuksen.	Ei. Julkisasiamiestä kuitenkin kuullaan kirjallisten huomautusten toimittamisen jälkeen (ja suullisten huomautusten esittämisen jälkeen, jos on järjestetty suullinen käsittely). On mahdollista, että julkisasiamies esittää kirjallisen ratkaisuehdotuksen.	Ei. Julkisasiamiestä kuitenkin kuullaan kirjallisten huomautusten toimittamisen jälkeen (ja suullisten huomautusten esittämisen jälkeen, jos on järjestetty suullinen käsittely). On mahdollista, että julkisasiamies esittää kirjallisen ratkaisuehdotuksen.
Ratkaisun tekeminen ja ratkaisukokoonpano	Ratkaisukokoonpano, jolle asia on siirretty yleiskokouksessa, tekee ratkaisun normaalin menettelyn päätteeksi, ja	Ratkaisukokoonpano, jolle asia on siirretty yleiskokouksessa, tekee ratkaisun sellaisen lyhennetyn menettelyn	Erityisjaosto, jolle asia on alussa jaettu, tekee ratkaisun. Lähtökohtaisesti tämä jaosto toimii ratkaisun tehdessään viiden tuomarin	Erityisjaosto, jolle asia on alussa jaettu, tekee ratkaisun. Lähtökohtaisesti tämä jaosto toimii ratkaisun tehdessään viiden tuomarin

	tähän liittyy se, että laaditaan ratkaisun perusteluja koskeva ehdotus (yleensä neljän viikon kuluessa julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen antamisesta), jonka tuomiontarkastaja tarkastaa (yleensä 15 päivän kuluessa ehdotuksen vastaanottamisesta), ja se, että aikaa kuluu (noin 15 päivää) siitä, kun tuomiontarkastaja palauttaa ehdotuksen, tosiasialliseen päätösharkinnan päivään.	pääteeaksi, jossa on laadittu ratkaisun perusteluja koskeva ehdotus, jossa tuomiontarkastaja on antanut etusijan kyseiselle ehdotukselle ja jossa tarkastettu ehdotus on jaeltu.	kokoonpanossa, mutta se voi toimia kolmen tuomarin kokoonpanossa, jos kysymykset eivät ole kovin monimutkaisia.	kokoonpanossa, mutta se voi toimia kolmen tuomarin kokoonpanossa, jos kysymykset eivät ole kovin monimutkaisia. Koska vaihtoehtoon II ei sisälly uudelleen tutkimisvaihetta, on mahdollista, että asia siirretään laajemmalle ratkaisukokoonpanolle.
Yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisun muoto ja oikeusvaikutukset	Olipa vahvistettu ratkaisukokoonpano mikä tahansa, ratkaisu annetaan tuomion tai määräyksen muodossa (esim. tapauksessa, jossa sovelletaan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 3 kohdan mukaista yksinkertaistettua menettelyä). Tämä tuomio julistetaan lähtökohtaisesti muutamien viikkojen kuluttua päätösharkinnan päivästä, jotta kyseinen tuomio on julistamispäivänä saatavilla oikeudenkäyntikielellä ja	Koska on järjestetty suullinen käsittely, yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian lähtökohtaisesti aina tuomiolla. Kiireellisyysyden vuoksi tämä tuomio, johon ei voi hakea muutosta, käännetään ja julistetaan normaalisti sovellettavaa määräaika lyhyemmässä määräajassa.	Riippumatta siitä, tehdäänkö ratkaisu kolmen vai viiden tuomarin kokoonpanossa, erityisjaosto ratkaisee asian aina määräyksellä, joka voidaan tutkia uudelleen. Kiireellisyysyden vuoksi ratkaisu käännetään oikeudenkäyntikielelle hyvin lyhyessä määräajassa ja annetaan sitten tiedoksi tällä kielellä ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle ja osapuolille, jotka ovat osallistuneet menettelyn ensimmäiseen vaiheeseen.	Erityisjaoston ratkaisu annetaan tuomion tai määräyksen muodossa, joihin ei voi hakea muutosta ja joita ei voida tutkia uudelleen.

	kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Samaa sääntöä sovelletaan määräyksiin sillä varauksella, että ne käännetään muille kielille kuin oikeudenkäyntikielelle ainoastaan, jos ne julkaistaan oikeustapauskokoelmassa.		Määräyksen oikeusvaikutukset alkavat pääasian osalta välittömästi määräyksen tiedoksiannosta alkaen.	
Uudelleen tutkiminen	Tuomio ja määräys ovat lopullisia, eikä niihin voida hakea myöhemmin muutosta.	Tuomio on lopullinen, eikä siihen voida hakea muutosta.	Erityisjaoston antama määräys voidaan "tutkia uudelleen" jäljempänä esitettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.	Erityisjaoston antamaa tuomiota ei voida tutkia uudelleen.
Kuka voi pyytää uudelleen tutkimista ja minkä ajan kuluessa?	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.	1) Ensimmäinen julkisasiamies kahden kuukauden kuluessa siitä, kun määräys annettiin tiedoksi oikeudenkäyntikielellä. 2) Perussäännön 23 artiklassa tarkoitetut asianomaiset osapuolet, pääasian asianosaisia lukuun ottamatta. Käännökset tehdään kaikille muille virallisille kielille, paitsi oikeudenkäyntikielelle. Mainittujen osapuolten on esitettävä uudelleen tutkimista koskeva pyyntö kuukauden kuluessa siitä, kun määräys annettiin niille.	Ei sovelleta.

				tiedoksi.	
Kuka ratkaisee uudelleen tutkimista koskevan pyynnön ja minkä ajan kuluessa?	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.		Uudelleen tutkimista koskevan pyynnön esittäjän on perusteltava pyyntönsä. Yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee tämä pyynnön julkisasiamiestä kuultuaan kahden kuukauden kuluessa pyynnön toimitamisesta.	Ei sovelleta.
Uudelleen tutkimisessa sovellettava menettely	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.		Siinä tapauksessa, että uudelleen tutkimista koskeva pyyntö hyväksytään, asian käsittely etenee niin kuin ennakkoratkaisuasioissa yleensä, ainoastaan sillä varauksella, että tutkinnan suorittaa jokin toinen julkisasiamies ja joku toinen jaosto, jossa on vähintään yhtä monta sellaista tuomaria kuin määräyksen antaneessa jaostossa, jotka eivät ole osallistuneet ensimmäisen ratkaisun tekemiseen.	Ei sovelleta.
Uudelleen tutkimisen oikeus-vaikutukset	Ei sovelleta.	Ei sovelleta.		Uudelleen tutkimista koskevan menettelyn päätteeksi annetaan ratkaisu tuomion muodossa. Jos kyseisessä tuomiossa	Ei sovelleta.

				tulkitaan yhteisön oikeutta eri tavalla kuin sitä edeltäneessä määräyksessä, tämä tulkinta korvaa mainitussa määräyksessä annetun tulkinnan, mutta tämä ei vaikuta pääasiassa jo toteutuneisiin oikeusvaikutuksiin. Tähän tuomioon ei voida hakea muutosta.	
--	--	--	--	---	--

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 28. syyskuuta 2006 (29.09)
(OR. fr)**

13272/06

**JUR 356
COUR 42
JUSTCIV 208
ASIM 66**

SAATE

Lähettiläjä:	Vassilios SKOURIS, yhteisöjen tuomioistuimen presidentti
Saapunut:	25. syyskuuta 2006
Vastaanottaja:	Erkki TUOMIOJA, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja
Asia:	Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn arviointi

Arvoisa puheenjohtaja,

Brysselissä 4.-5.11.2004 pidetty Eurooppa-neuvoston kokous korosti, että on tarpeen tutkia mahdollisuutta ottaa käyttöön menettely, jolla yhteisöjen tuomioistuin kykenee nopeasti ratkaisemaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevat ennakkoratkaisupyyntöt, ja pyysi samalla komissiota tekemään yhteisöjen tuomioistuimen kuulemisen jälkeen asiaa koskevan ehdotuksen.

Tätä Eurooppa-neuvoston esittämän menettelyn käyttöönottamista valmistellessaan yhteisöjen tuomioistuin on arvioinut kiireellisen ennakkoratkaisumenettelyn käyttöönottamista. Yhteisöjen tuomioistuimen näkemykset tällaisesta menettelystä on koottu oheiseen asiakirjaan.

Neuvoston mahdollisten huomautuksien ja ehdotuksien perusteella yhteisöjen tuomioistuin kykenee syventämään arviointiaan sekä tekemään tarvittaessa yksityiskohtaisia ehdotuksia.

(kohteliaisuuslause)

(allek.) Vassilios SKOURIS

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyn arviointi

EY 234 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklan mukainen ennakkoratkaisumenettely on jäsenvaltioiden tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen välinen yhteistyökanava. Kansallinen tuomioistuin voi ratkaistavanaan olevan asian yhteydessä pyytää yhteisöjen tuomioistuinta tulkitsemaan yhteisön oikeutta tai tutkimaan jonkin yhteisön säädöksen pätevyyden. Yhteisöjen tuomioistuin kuulee kansallisen oikeudenkäyntiasian asianosaisia, jäsenvaltioita ja yhteisön toimielimiä ja antaa tuomion tai määräyksen vastauksena kansalliselle tuomioistuimelle, joka sitten tutkii käsiteltävänään olevan asian ja antaa siinä ratkaisun.

Yhteisöjen tuomioistuimessa käytävä menettely on melko monimutkainen osallistujien suuren lukumäärän ja kielellisten vaatimusten vuoksi. Menettely kestää useimmiten lähes kaksi vuotta. Yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen tutkinut mahdollisuutta ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyaikojen lyhentämiseen. Ennakkoratkaisumenettelyn keskimääräistä kesto on saatukin lyhennetyksi vuoden 2003 25,5 kuukaudesta vuoden 2005 20,4 kuukauteen.

Koska tietyissä tilanteissa ratkaisu on saatava nopeammin, myös työjärjestystä muutettiin kahdesti vuonna 2000, jotta asia voidaan tietyissä tapauksissa käsitellä nopeutetussa menettelyssä¹. Tämä muutos saattaa kuitenkin osoittautua riittämättömäksi niihin haasteisiin nähden, joita tulee esiin käsiteltäessä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyviä kysymyksiä.

Tämän asiakirjan tarkoituksena on esittää joitakin näkökohtia ja selvittää niitä keinoja, joihin yhteisöjen tuomioistuin on valmis sitoutumaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa asioissa. Kysymys on erittäin monitahoinen, sillä tällä alalla on välttämätöntä ylläpitää ne olennaiset takeet, jotka ovat tehneet ennakkoratkaisumenettelystä onnistuneen. On selvää, että esitetyt vaihtoehdot on kuvattu pääpiirteittäin ja että niiden toteuttaminen säännöstekstiluonnoksin edellyttää perusteellisempaa ja yksityiskohtaisempaa tarkastelua.

¹ Tästä menettelystä määrätään ennakkoratkaisuasioiden osalta yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 a artiklassa.

Kysymyksen merkitys

Brysselin Eurooppa-neuvoston, joka kokoontui 4. ja 5.11.2004, puheenjohtajan päätelmiin sisältyy vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyen yhteisöjen tuomioistuinta koskeva alajakso (3.1). Siinä viitataan perustuslakisopimuksen II-369 artiklaan, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuin "tekee ratkaisunsa mahdollisimman pian". Tämän jälkeen tekstissä todetaan seuraavaa:

Tässä yhteydessä perustuslakisopimusta ajatellen olisi harkittava ratkaisua vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemiseksi nopeasti ja asianmukaisesti muuttamalla tarvittaessa yhteisöjen tuomioistuimen perussääntöä. Komissiota pyydetään tekemään asiaa koskeva ehdotus sen jälkeen kun yhteisöjen tuomioistuinta on kuultu.

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevat asiat on kansallisissa tuomioistuimissa usein käsiteltävä tiukassa määräajassa. Tämä vaatimus – joka on olemassa riippumatta siitä, mikä on perustuslakisopimuksen kohtalo – voi perustua usein yhteisön oikeuteen tai kansalliseen lainsäädäntöön.

Johdetusta yhteisön oikeudesta voidaan mainita esimerkkinä tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta 27 päivänä marraskuuta 2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003 (EYVL L 338, s. 1) (ns. Bryssel II), johon sisältyy useita kansallisia tuomioistuimia koskevia määräaikoja, esimerkiksi kuuden viikon määräaika tuomion antamiselle (paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta) silloin, kun käsiteltävänä on luvattomasti viedyn lapsen palauttamista koskeva vaatimus².

Jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28 päivänä toukokuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1206/2001 (EYVL L 174, s. 1) mukaan pyynnön vastaanottaneen tuomioistuimen on täytettävä pyyntö viipymättä ja viimeistään 90 päivän kuluessa siitä, kun pyyntö saapuu tuomioistuimelta, jossa oikeudenkäynti on aloitettu.³

² 11 artiklan 3 kohta. Ks. myös 11 artiklan 6 kohta, 15 artiklan 5 kohta ja 31 artiklan 1 kohta.

³ 10 artiklan 1 kohta.

Muissa yhteisön säädöksissä asetetut määräajat koskevat ensi silmäyksellä hallintoviranomaisia.⁴ Yhteisön lainsäädäntö, jossa asetetaan hallintoviranomaisiin sovellettavia määräaikoja, saa toisinaan aikaan sen, että jäsenvaltiot vahvistavat määräaikoja myös omille tuomioistuimilleen.⁵

Jäsenvaltioiden lainsäädännössä asetettujen prosessuaalisten mekanismien osalta jäsenvaltioiden oikeusjärjestysten tarkastelu osoittaa, että kansallisten tuomioistuinten on usein noudatettava määräaikoja turvapaikkaa, maahanmuuttoa ja/tai avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevien asioiden käsittelyssä tai käsiteltävä tällaiset asiat kiireellisinä tai ensisijaisina.

Tällaisiin mekanismeihin liittyy määräaikojen lyhentämistä tai jopa tiettyjen menettelyn vaiheiden pois jättämistä, supistetun ratkaisukokoonpanon käyttöä ja ratkaisun antamista koskevien sitovien määräaikojen vahvistamista. Kansalliset oikeudenkäynnit ovat kestoltaan erittäin vaihtelevia: muutamasta päivästä muutamaaan kuukauteen tai tätäkin pidempään.

On selvää, että edellä mainitut esimerkit ovat osoituksena siitä mahdollisuudesta, että lähitulevaisuudessa uudella yhteisön lainsäädännöllä ja/tai kansallisella lainsäädännöllä voidaan ottaa käyttöön tällaisia mekanismeja.

EY 68 artiklan mukaan EY 234 artiklaa sovelletaan vain ylimpänä oikeusasteena asian ratkaiseviin tuomioistuihin. Usein kansallisen lainsäädännön mukaan ennakkoratkaisukysymyksen esittäjä ei kuitenkaan ole ylimmän oikeusasteen tuomioistuin, vaan se saattaa olla alioikeus tai muutoksenhakutuomioistuin, joka samalla ratkaisee asian ylimpänä oikeusasteena. Lisäksi riippumatta siitä, mikä on perustuslakisopimuksen kohtalo, EY 67 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan nojalla neuvosto voi yksimielisesti päättää yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa koskevien perustamissopimuksen määräysten mukauttamisesta. Komissio on hiljattain antanut tiedonannon, jonka mukaan mahdollisuutta esittää ennakkoratkaisukysymys ei rajoitettaisi enää vain ylimmän oikeusasteen tuomioistuihin.⁶

⁴ Niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, 18 päivänä helmikuuta 2003 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 343/2003 (EYVL L 50, s. 1; ns. Dublinin järjestelmä) säädetään useita tällaisia määräaikoja (kuukausi, kaksi kuukautta...). Näitä määräaikoja voidaan pidentää esimerkiksi sellaisen muutoksenhaun tai uudelleen käsittelyn vuoksi, jolla on lykkäävä vaikutus (neuvoston asetuksen 17, 18 ja 20 artikla ja 2.9.2003 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen 9 artiklan 1 kohta). Pidentämiseen liittyy kuitenkin velvollisuus ilmoittaa tästä viipymättä käsittelystä vastuussa olevalle jäsenvaltiolle, mikä korostaa määräajan noudattamisen vaatimusta perussääntönä.

⁵ Pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista 1 päivänä joulukuuta 2005 annetussa neuvoston direktiivissä 2005/85/EY (EUVL L 326, s. 13) säädetään, että turvapaikanhakijoilla on oltava oikeus tehokkaaseen oikeussuojakeinoon tuomioistuimessa hakeakseen muutosta päätökseen, joka koskee heidän tekemäänsä turvapaikkahakemusta, ja päätökseen pakolaisaseman poistamisesta. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat säätää määräajasta, jonka kuluessa kansallisen tuomioistuimen on tutkittava määrättävän viranomaisen päätös (39 artiklan 4 kohta).

⁶ Ks. komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa koskevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston määräysten mukauttamisesta oikeussuojan tehostamiseksi 28.6.2006 antama tiedonanto KOM(2006) 346 lopullinen.

Mahdolliset vaihtoehdot

Yhteisöjen tuomioistuimen kokemusten perusteella vain olemassa olevien prosessuaalisten sääntöjen merkittävällä muuttamisella voidaan taata vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevan ennakkoratkaisupyynnön riittävän nopea käsittely. Eurooppa-neuvosto näyttää jakavan tämän käsityksen, kun se viittaa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön muuttamistarpeeseen.

Viisi vuotta sitten voimaan tullutta **nopeutettua menettelyä** on tähän mennessä käytetty vain kolme kertaa⁷, joista vain kerran ennakkoratkaisumenettelyssä. Huolimatta siitä, että oikeudenkäyntimenettelyn nopeuteen kiinnitettiin erityistä huomiota, asian vireille tulon ja yhteisöjen tuomioistuimen tuomion antamisen välillä kului 76 (ennakkoratkaisumenettelyn osalta), 168 ja 171 päivää.

Ennakkoratkaisupyynnön tapauksessa tästä ajasta kului vain viikko yhteisöjen tuomioistuimen päätöksentekoon ja tuomion laatimiseen. Muutoin aika koostui prosessuaalisista määräajoista tai asian käsittelylle välttämättömille käänöksille varatusta ajasta. Prosessuaalisia määräaikoja tai käänöksille varattua aikaa on lähes mahdotonta lyhentää.

Yhteisöjen tuomioistuin katsookin, että on harkittava sellaisen uudentyyppisen menettelyn luomista, joka mahdollistaisi asian käsittelyn työjärjestyksen mukaista nopeutettua menettelyäkin lyhyemmässä ajassa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kyseiset asiat voitaisiin käsitellä erityisessä kokoonpanossa ja erityisen kevennetyssä menettelyssä, jonka vastapainona voisi olla suoja mekanismina mahdollisuus asian uudelleen tutkimiseen.

Tätä uutta menettelyä, jota voitaisiin kutsua **kiireelliseksi ennakkoratkaisumenettelyksi**, voitaisiin käyttää vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa asioissa silloin, kun asian kiireellisyyden vuoksi tavanomaisen tai nopeutetun menettelyn määräaikojen noudattaminen ei ole konkreettisesti mahdollista.

Yksi mahdollisuus olisi nimetä tätä tarkoitusta varten jaosto, joka käsitelisi kaikki ne asiat, joissa kansallinen tuomioistuin pyytää kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä. Tällaisen erityiskokoonpanon luominen mahdollistaisi uusien, paremmin soveltuvien työtapojen käyttöön ottamisen. Jaosto tutkisi, onko asia todella kiireellinen ja onko uutta menettelyä sovellettava (jaottelutehtävä). Se päättäisi joko ratkaista asian itse tai siirtää sen tarvittaessa laajempaan kokoonpanoon (ohjaustehtävä).

⁷ Asiassa C-189/01, Jippes ym., asiassa C-39/03 P, komissio v. Artegoda ym. ja asiassa C-27/04, komissio v. neuvosto (vakaussopimus).

Julkisasiamies osallistuisi aina asian käsittelyyn kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä. Häntä kuultaisiin ennen päätöksen tekemistä kiireellistä ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta vaatimuksesta ja ratkaisukokoonpanosta.

Ajatteltavissa on kaksi pääasiallista vaihtoehtoa.

Vaihtoehto I

Kiireellinen ennakkoratkaisumenettely on uudentyyppinen menettely, jonka ensimmäiseen vaiheeseen eivät osallistu kaikki jäsenvaltiot ja toimielimet. Menettelyyn voivat osallistua vain kansallisen oikeudenkäyntiasian asianosaiset, se jäsenvaltio, jossa sijaitseva tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä, komissio ja toimielimet, jotka ovat antaneet säädöksen, jonka pätevyys on asetettu kyseenalaiseksi tai jonka tulkintaa pyydetään. Lyhyiden kirjallisten huomautusten toimittaminen ja/tai istunnon järjestäminen on tapauskohtaisesti mahdollista. Yhteisöjen tuomioistuin antaa määräyksen, joka sitten annetaan tiedoksi kaikille jäsenvaltioille ja toimielimille.

Jotta jäsenvaltiot ja toimielimet voivat puolustaa näkemystään siitä huolimatta, että ne eivät osallistu menettelyn ensimmäiseen vaiheeseen, voidaan säätää mahdollisuudesta tutkia asia uudelleen. Tätä koskevan vaatimuksen esittämiselle varataan esimerkiksi kuukauden pituinen määräaika. Uudelleentutkimismenettely johtaa tuomion antamiseen.

Jos asian tutkimista uudelleen ei vaadita, kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä annettu määräys on lopullinen. Jos sitä vastoin uudelleen tutkimista koskeva vaatimus hyväksytään, tässä menettelyssä annetussa tuomiossa esitetty yhteisön oikeuden tulkinta tulee aiemmin kiireellisessä ennakkoratkaisumenettelyssä annetussa määräyksessä esitetyn tulkinnan sijaan.

Vaihtoehto II

Toisessa vaihtoehdossa menettelyyn osallistuvat kaikki yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 23 artiklassa tarkoitetut osapuolet, mutta käytännön menettelyn sääntöjä tiukennetaan (vain ennakkoratkaisukysymykset käännetään kaikille kielille; vastauksen antamiselle asetetaan lyhyempi määräaika kuin nopeutetussa menettelyssä; huomautuksille vahvistetaan enimmäispituus tai kirjallisia huomautuksia ei ole mahdollista esittää; julkisasiamies ei esitä ratkaisuehdotusta, mutta häntä kuitenkin kuullaan kuten nopeutetussa menettelyssä). Yhteisöjen tuomioistuin antaa tuomion, jota koskevat tavanomaiset säännöt, toisin sanoen asian uudelleen tutkiminen ei ole mahdollista.

Tarkastelu

Yhteisöjen tuomioistuin on hyvin tietoinen siitä, että jäsenvaltiot ja toimielimet haluavat voida osallistua ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn erityisesti silloin, kun pyynnot koskevat uusia ja merkittäviä aloja. Tämä osallistuminen on myös erittäin hyödyllistä, koska se mahdollistaa keskustelun, jossa ilmaistaan eri näkemyksiä erilaisten oikeusjärjestelmien näkökulmasta. Näin yhteisöjen tuomioistuimen tiedonsaanti turvataan parhaiten.

On kuitenkin otettava huomioon myös se, että yhteisön lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä voidaan edellyttää, että asia käsitellään erityisen nopeasti. Sillä, että menettelyyn osallistuvat vain kansallisen oikeudenkäyntiasian osapuolet ja se jäsenvaltio, josta ennakkoratkaisupyyntö on lähtöisin, komissio ja tarvittaessa toimielimet, jotka ovat antaneet säädöksen, jonka pätevyys on asetettu kyseenalaiseksi tai jonka tulkintaa pyydetään (vaihtoehto I), lyhennettäisiin käsittelyaikaa siten, että ennakkoratkaisukysymysten käänkösvaihe jäisi pois ja menettelyä kevennettäisiin. Vaihtoehto II, jossa yhteisöjen tuomioistuin voisi tapauskohtaisesti lyhentää kirjallista käsittelyä tai päättää järjestää vain suullisen käsittelyn, johtaisi jo merkittävään ajan säästöön. Menettelyn kokonaiskesto vaihtoehdossa II olisi kuitenkin selvästi pitempi kuin vaihtoehdossa I (lukuun ottamatta toki viimeksi mainitussa tapauksessa mahdollista asian uudelleen tutkimista).

Yhteisöjen tuomioistuimella säilyisi joka tapauksessa, ja valittavasta vaihtoehdosta riippumatta, aina mahdollisuus hylätä kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä koskeva vaatimus ja saattaa asia käsiteltäväksi tavanomaisessa menettelyssä tai nopeutetussa menettelyssä.

Lopuksi

Yhteisöjen tuomioistuin on tietoinen siitä, että valittavassa ratkaisussa asioiden käsittelyn nopeutta on punnittava vastakkain tiettyjen menettelyllisten takeiden turvaamisen kanssa siten, että ennakkoratkaisupyyntöjen luonne ei muutu.

Yhteisöjen tuomioistuin ottaa mielihyvin vastaan neuvoston esittämät huomautukset ja ehdotukset, jotta se voi syventää arviointiaan ja tehdä vastaisuudessa ehdotuksia.